

Recensie: Peter Vermeulen

Rob Bruntink: **‘Over de dood gesproken. Stilstaan bij vragen rond leven en sterven’**
Uitgeverij Ten Have, Utrecht, 2016. ISBN: 9789025904968 (Ziekte algemeen/Palliatieve zorg/Dood/ Rouw/AG) Zie ook: www.uitgeverijtenhave.nl

Soort boek/ziekte/stijl: Onder redactie van Rob Bruntink samengestelde bundel met kwesties rond leven en dood. Aantal pgs: 128.

Over de auteur: Rob Bruntink is freelance-journalist met de specialisaties palliatieve zorg en psychiatrie. Hij is hoofdredacteur van Pallium (een vakblad over palliatieve zorg) en schreef diverse boeken over palliatieve zorg en verenzorg. In 2002 publiceerde hij zijn eerste boek ‘Een goede plek om te sterven. Palliatieve zorg in Nederland’.

Beschrijving: Bundel samengesteld uit lezingen waarin prominente Nederlanders en Vlamingen zich uitspraken over leven en dood. Deze ‘Elckerlijck-lezingen’ - georganiseerd door VPTZ (Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg) - werden gegeven Robbert Dijkgraaf, Cees Dekker, Arie Bos, Bert Keizer, Arjan Erkel, Kristien Hemmerechts, Gerard Visser, Gijs Scholten van Aschat en Alexander Rinnooy Kan.

Wat viel op: Zoals gesteld in de inleiding is het praten over de eindigheid van het leven geen vanzelfsprekendheid. Daarom is het juist zo boeiend om vanuit verschillende invalshoeken naar het onderwerp te kijken dat ieder van ons – hoe je het ook wendt of keert – toch bezighoudt. In de beschouwingen wordt er niet uit angst over gesproken, maar meer vanuit fascinatie. Opmerkelijk hoeveel stof tot nadenken dit onderwerp geeft en dat allemaal samengebracht in deze sympathieke uitgave. Knap werk om uit al het materiaal onderdelen te verzamelen en die samen te brengen op een manier waar je als lezer echt even voor gaan zitten. Heel lezenswaardig en inspirerend.

Citaten:

Pg. 29: ‘Wat de menselijke soort uniek maakt in relatie tot al het andere leven op aarde, is het gegeven dat hij weet dat hij zal sterven.’

Pg. 60: ‘Doodsangst is van alle tijden. Het is ogenschijnlijk een duidelijke, eenvoudige term, maar er kunnen diverse angsten mee bedoeld worden. Is het de angst om een dode aan te raken? Is het angst om als schijn-dode begraven te worden? Is het angst om dood te gaan? Of is het angst voor wat er na de dood komt?’

Pg. 75: ‘Een veelgehoord statement in de huidige tijd is dat de diverse verhalen over het bestaan van een leven na de dood sprookjes zijn, die zijn bedacht door/voor mensen die bang zijn voor de dood. Vooral atheïsten beschouwen dat zo. Een eveneens veelgehoord statement is dat er ook geen ziel is. En als dat zo is, wat kan er dan nog voortbestaan na de (fysieke) dood? Een zeker bewustzijn wellicht?’